

BEST PRACTICE

โครงการการส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์

หน้าที่พลเมือง คุณธรรม จริยธรรม

การจัดการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์

เรื่อง พัฒนาการกรุงสุโขทัย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม C.B.S SMART MODEL

นางกนกวรรณ สมพมิตร
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

รายงานผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการเผยแพร่ สื่อการเรียน การสอน นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง คุณธรรม จริยธรรมของครูผู้สอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง คุณธรรม จริยธรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ได้มีความรู้ ความเข้าใจและนำนวัตกรรมจัดการเรียนรู้เพื่อใช้ในห้องเรียน ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ตามกระบวนการ Active Learning ที่ต้องการเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการ คิด การแก้ปัญหา ด้วยตนเองได้

ดังนั้นผู้จัดทำ จึงได้จัดการจัดการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการกรุงสุโขทัย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม C.B.S SMART MODEL เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบ Active Learning ขับเคลื่อนการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง คุณธรรม จริยธรรมและ ประชาธิปไตยเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง คุณธรรม จริยธรรมและ ประชาธิปไตย นำมาประยุกต์ใช้ทั้งในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นการสร้างกระบวนการทำงาน อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นกลไกที่ขับเคลื่อนความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ ให้แก่ผู้เรียน และสามารถบรรลุ วัตถุประสงค์และตัวชี้วัดทางการเรียนได้เป็นอย่างดี หวังว่าผลการปฏิบัติ ที่เป็นเลิศ (Best Practice ที่จัดทำขึ้นจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจและนำไปเผยแพร่ต่อไป

นางกนกวรรณ สมพมิตร

ผู้จัดทำ

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๒
ความสำคัญของผลงาน/นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice	๑
วัตถุประสงค์และเป้าหมายของผลงาน/นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice	๔
กระบวนการผลิตผลงานหรือขั้นตอนการดำเนินงาน	๔
ผลการดำเนินงาน/ผลสัมฤทธิ์ / ประโยชน์ที่ได้รับ	๕
บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned	๖
การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ	๖
ข้อเสนอแนะ	๖
บรรณานุกรม	๗
ภาคผนวก	
- แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนากรุงสุโขทัย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	๙
- แบบสังเกตพฤติกรรม	๑๖
- แบบบันทึกคะแนนกิจกรรมรายบุคคล เรื่อง การพัฒนากรุงสุโขทัย	๑๘
- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	๑๙
- แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	๒๑
- ภาพกิจกรรมการเรียนการสอน	๒๓

ถอดบทเรียน BEST PRACTICE

โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง คุณธรรม จริยธรรม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๓

ชื่อผลงาน การจัดการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการกรุงสุโขทัย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม C.B.S SMART MODEL

ชื่อเจ้าของผลงาน นางกนกวรรณ สมพมิตร ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๓

ประเภทผลงาน นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง คุณธรรม จริยธรรม
ของครูผู้สอน

รายละเอียดเอกสารการนำเสนอผลงาน/นวัตกรรมถอดบทเรียน (Best Practice)

๑. ความสำคัญของผลงาน/นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

๑.๑ เหตุผลที่เกิดจากแรงบันดาลใจความจำเป็นปัญหาหรือความต้องการ

กรุงสุโขทัยถือเป็นราชธานีแห่งแรกของไทยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวางรากฐานของอารยธรรมและอัตลักษณ์ไทยในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเมือง การปกครอง ศาสนา ภาษา วรรณกรรม ศิลปกรรม และกฎหมาย พัฒนาการของกรุงสุโขทัยตั้งแต่การก่อตั้ง การเจริญรุ่งเรือง จนถึงการเสื่อมถอย สะท้อนถึงความสามารถในการบริหารจัดการของผู้นำในอดีต และแสดงถึงความก้าวหน้าในด้านวัฒนธรรมที่ส่งอิทธิพลต่อสังคมไทยในเวลาต่อมา การศึกษาเรื่องพัฒนาการของกรุงสุโขทัยจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนได้ตระหนักถึงรากเหง้าและความภาคภูมิใจในมรดกทางประวัติศาสตร์ของชาติ อีกทั้งยังสามารถนำบทเรียนจากอดีตมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาประเทศในปัจจุบัน ทั้งด้านการบริหาร ความเป็นผู้นำ และการธำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ไทย ดังนั้น การเรียนรู้เกี่ยวกับพัฒนาการกรุงสุโขทัยจึงมีความจำเป็นเพื่อสร้างความเข้าใจในประวัติศาสตร์ไทยอย่างลึกซึ้ง และปลูกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์มรดกของชาติให้คงอยู่ต่อไปอย่างยั่งยืน

ด้วยเหตุผลข้างต้น จึงได้ดำเนินการจัดทำนวัตกรรม "CBS SMART Model" ขับเคลื่อนการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง คุณธรรม จริยธรรมและประชาธิปไตย เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้ มีความรักและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้หน้าที่ เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และพร้อมที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืน

๑.๒ แนวคิดหลักการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับผลงาน หรือนวัตกรรมที่นำมาใช้อ้างอิงในการออกแบบ ผลงานหรือนวัตกรรม

การนำ C.B.S SMART MODEL ขับเคลื่อนการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง คุณธรรม จริยธรรม และประชาธิปไตยเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง คุณธรรม จริยธรรมและประชาธิปไตย นำมาประยุกต์ใช้ทั้งในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นการสร้างกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นกลไกที่ขับเคลื่อนความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

๑.๒.๑ ด้านการจัดการเรียนการสอน ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และยึดนักเรียนเป็นสำคัญ เข้าถึงนักเรียนอย่างทั่วถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย ด้วยความเข้าใจในตัวนักเรียน และพัฒนานักเรียนตามศักยภาพเป็นรายบุคคลจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ผลการวิเคราะห์สภาพภายใน ในด้านจุดแข็ง พบว่า โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ การจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง มีการนิเทศเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอเพื่อกำกับ ติดตาม และดูแลเรื่องการจัดการเรียนการสอน ห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน นักเรียนได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริง (Active learning) นักเรียนมีทักษะในการทำงานและมีทักษะในการใช้ชีวิตที่ดี โดยครูมีอาชีพและครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประชุมเชิงวิชาการด้วยกระบวนการ PLC อย่างสม่ำเสมอ มีการพัฒนานตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง โดยใช้กระบวนการ “C.B.S SMART MODEL”

C (Cooperation) คือวัฒนธรรมการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม

B (Best Practice) คือแนวปฏิบัติที่ดี

S = (Success) คือความสำเร็จ

S = (Skill) คือทักษะในศตวรรษที่ ๒๑

M= (Moral) คือคุณธรรม ศีลธรรม จรรยา

A= (Active Learning) คือการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ

R = Responsibility คือความรับผิดชอบ

T = Teamwork คือการทำงานแบบร่วมแรงร่วมใจ

โดยควบคุมคุณภาพด้วย PDCA ดังนี้

ร่วมคิด (Co-Thinking) หมายถึง การร่วมวางแผนเพื่อกำหนดรูปแบบการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์นักเรียน โดยมีกิจกรรม ดังนี้

- การวิเคราะห์หลักสูตร
- การวิเคราะห์บริบทของโรงเรียนและท้องถิ่น
- การสำรวจความคิดเห็นและความสนใจจากนักเรียน
- การระดมความคิดจากคณะครูในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมเสริมหลักสูตร

ที่เน้นการบูรณาการ

- กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจนร่วมสร้าง (Co-Creation) หมายถึง การร่วมกันสร้างกิจกรรมที่มีความหมายและมีความหลากหลาย

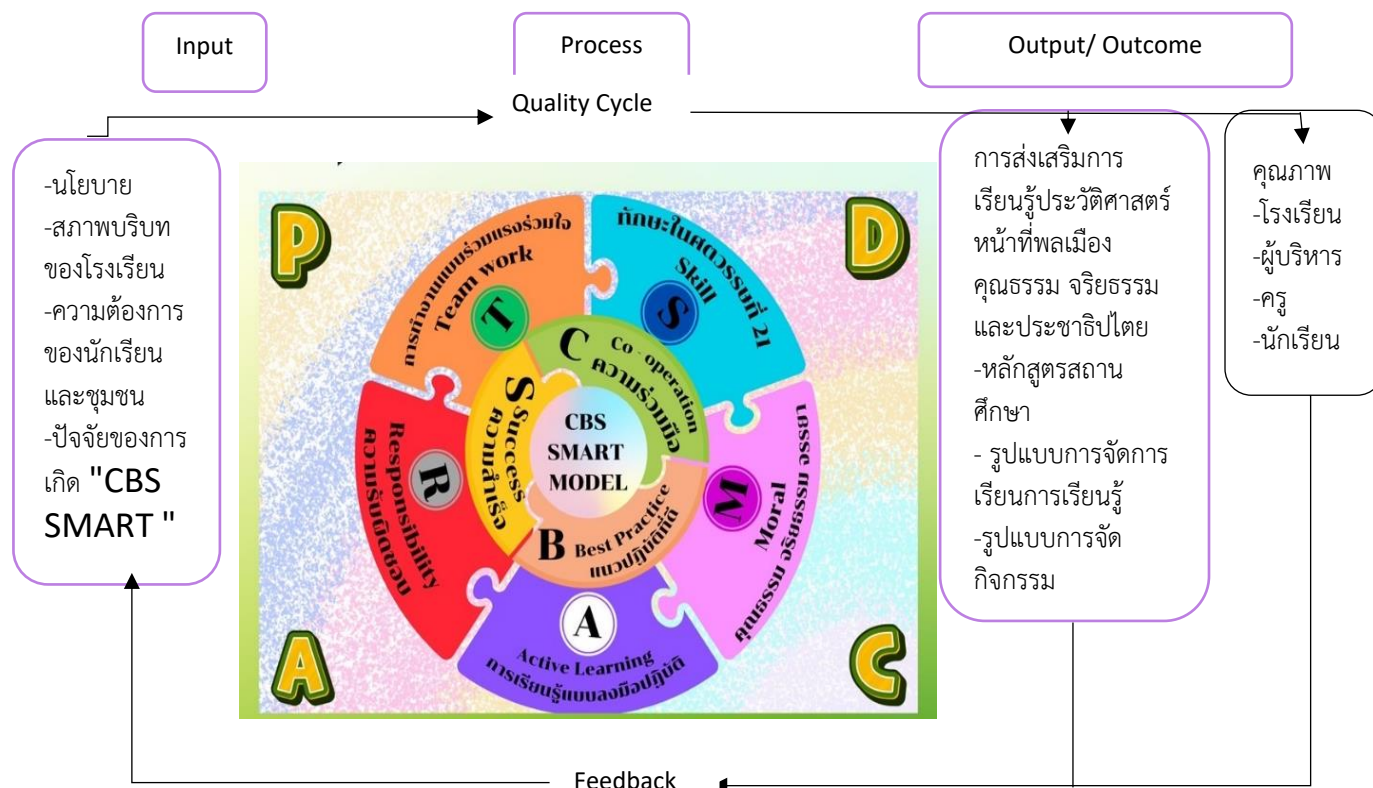
พัฒนา

- พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความเชื่อมโยงกับชีวิตจริง

- จัดกิจกรรมที่บูรณาการหลากหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ และเสริมสร้างความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไปพร้อมกัน
- ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมพัฒนา (Co-Improvement) หมายถึง การร่วมกันเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติและร่วมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- ครูมีการสังเกต ปรับวิธีการจัดการเรียนรู้และพัฒนาสื่อ/เครื่องมือให้เหมาะสมกับนักเรียน
- จัดกิจกรรม PLC ในการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนผลและพัฒนา
- สะท้อนผลการจัดกิจกรรมในแต่ละครั้งร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน
- ใช้ผลสะท้อนจากการประเมินการจัดกิจกรรมด้วยตนเอง เพื่อปรับปรุงกิจกรรม ร่วมชื่นชม (Co-Appreciation) หมายถึง การสร้างวัฒนธรรมแห่งการยอมรับ ความภาคภูมิใจร่วมกันและการสร้างแรงบันดาลใจ
- เผยแพร่และแสดงผลงานของนักเรียนในระดับต่างๆ เช่น บริเวณหน้าเสาธง และการจัดนิทรรศการร่วมกับภาคีเครือข่ายและหน่วยงานภายนอก ทั้งในระบบออนไลน์และออนไลน์
- เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง/ชุมชน/บุคคลภายนอก ร่วมแสดงความยินดีและชื่นชมผลงานของนักเรียน
- เข้าร่วมการประกวดแข่งขันในระดับต่างๆ

"CBS SMART Model"

ขับเคลื่อนการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง คุณธรรม จริยธรรมและประชาธิปไตย

ภาพ รูปแบบการขับเคลื่อนการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง คุณธรรม จริยธรรมและประชาธิปไตย ด้วย "CBS SMART Model"

๓.๓ ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน

ในการดำเนินการติดตามการจัดการเรียนรู้บูรณาการเชิงรุกข้ามกลุ่มสาระ (Active Learning) เพื่อเป็นการกำกับดูแล อำนวยความสะดวกและช่วยแก้ไขปัญหาระหว่างดำเนินงาน โรงเรียนและคณะครู สมาชิก ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกันตรวจสอบกระบวนการการดำเนินกิจกรรม C (Cooperation) คือ วัฒนธรรมการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม B (Best Practice) คือ แนวปฏิบัติที่ดี S = (Success) คือความสำเร็จ S = (Skill) คือทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ M= (Moral) คือคุณธรรม ศีลธรรม จรรยา A= (Active Learning) คือการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ R = Responsibility คือความรับผิดชอบ T = Teamwork คือการทำงานแบบร่วมแรงร่วมใจ ออกแบบและจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการข้าม กลุ่มสาระการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน - กลุ่มนักเรียน ดำเนินการกำกับ ติดตามและประเมินผล ด้วยการวัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน การตรวจ ผลงานนักเรียน และการสัมภาษณ์ การแสดงข้อคิดเห็นของนักเรียน ผ่านสื่อเทคโนโลยีที่หลากหลาย ผ่านระบบ Social Network

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของผลงาน/นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

๒.๑ วัตถุประสงค์สอดคล้องกับสำคัญของผลงาน/นวัตกรรม

๒.๑.๑ เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ เรื่อง พัฒนาการกรุงสุโขทัย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

โดยใช้กระบวนการ C.B.S SMART MODEL

๒.๑.๒ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๒.๒ เป้าหมาย

๒.๒.๑ เป้าหมายเชิงปริมาณ

๑) นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๓ โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่จำนวน ๒๕ คน มีทักษะการเรียนรู้ เรื่อง พัฒนาการกรุงสุโขทัย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ สูงขึ้น

๒.๒.๒ เป้าหมายเชิงคุณภาพ

๒) นักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่มีความรักและภาคภูมิใจในความเป็นไทย ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเองในฐานะพลเมืองที่ดี

๓. กระบวนการผลิตผลงานหรือขั้นตอนการดำเนินงาน

๓.๑ การออกแบบผลงาน/นวัตกรรม

การดำเนินงานพัฒนานวัตกรรม "CBS SMART Model" ขับเคลื่อนการเรียนรู้ประวัติศาสตร์หน้าที่พลเมืองคุณธรรม จริยธรรมและประชาธิปไตย มีขั้นตอน PDCA ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ (P : Plan) วางแผน โดยมีการศึกษาและทำความเข้าใจ นโยบาย สภาพบริบทของโรงเรียนความต้องการของนักเรียนและชุมชน และสมรรถนะของครูในการจัดการเรียนรู้ พร้อมสร้างความตระหนักและระดมความคิด ด้วยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย แต่งตั้งคณะทำงาน กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน และวางแผนการพัฒนาหลักสูตรและร่วมออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมบูรณาการร่วมกัน

ขั้นตอนที่ ๒ (D: Do) ลงมือปฏิบัติตามแผน ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมบูรณาการให้เป็นรูปธรรม เน้นการให้คำปรึกษาชี้แนะ (Coach) กับนักเรียนในการจัดการเรียนรู้และการทำกิจกรรมบูรณาการ ฝึกให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

ขั้นตอนที่ ๓ (C: Check) ประเมินตรวจสอบ โดยจัดให้มีการประเมินตามสภาพจริง ใช้กิจกรรม PLC ในการสะท้อนผลการจัดกิจกรรม และการประเมินจากนักเรียน และครูประเมินการจัดกิจกรรมด้วยตนเอง

ขั้นตอนที่ ๔ (A : Act) ปรับปรุงการดำเนินการ โดยการวิเคราะห์ผลสำเร็จของการดำเนินงาน ตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยกิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จดำเนินการขยายผลและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ส่วน กิจกรรมที่ยังไม่ประสบผลสำเร็จ ร่วมสะท้อนหาสาเหตุ และปรับปรุงพัฒนา

๓.๒ การดำเนินงานตามกิจกรรม

๓.๒.๑ ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแกนกลาง และหลักสูตรนักเรียนต้องรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อออกแบบหน่วยตามตัวชี้วัด

๓.๒.๒ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พัฒนาการกรุงสุโขทัย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๓.๒.๓ ศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอน แผนการจัดการเรียนรู้

๓.๒.๔ ใช้กระบวนการ PLC เข้ามาช่วยในการแก้ไขปัญหา พัฒนาสื่อและนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพ

๓.๒.๕ จัดทำแผนการสอน เรื่อง พัฒนาการกรุงสุโขทัย วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๓.๒.๖ จัดกระบวนการเรียนรู้ เรื่อง พัฒนาการกรุงสุโขทัย วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๓.๒.๗ นำผลสะท้อนในการเรียนเรื่อง พัฒนาการกรุงสุโขทัย วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๓.๒.๘ บันทึกข้อมูลคะแนนในระบบสารสนเทศสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อประเมินการเรียนรู้ นำข้อมูลที่ได้พัฒนาผลการเรียนรู้ให้นักเรียนบรรลุ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

๓.๒.๙ สรุปรายงานผลการประเมินการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ เรื่อง พัฒนาการกรุงสุโขทัย วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ หลังดำเนินการวัดและประเมินผลแล้ว แบ่งเป็น ๒ ประเภท

๓.๒.๙ มีการบันทึกการตรวจชิ้นงาน/ภาระงาน/แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

๔. ผลการดำเนินงาน/ผลสัมฤทธิ์ / ประโยชน์ที่ได้รับ

๔.๑ ผลที่เกิดตามจุดประสงค์

๔.๑.๑ นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการ เรื่อง พัฒนาการกรุงสุโขทัย วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ สูงขึ้น

๔.๑.๒ นักเรียนมีความรักและภาคภูมิใจในความเป็นไทย ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ในฐานะพลเมืองที่ดี

๔.๒ ผลสัมฤทธิ์ของงาน

๔.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

๔.๓.๑. นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการ เรื่อง พัฒนาการกรุงสุโขทัย วิชาประวัติศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๔.๓.๒. ครูผู้สอนได้ใช้สื่อวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายและทันสมัย

๕. ปัจจัยความสำเร็จ

๕.๑ ผู้บริหารและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ให้ความสำคัญและสนับสนุนการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอน

๕.๒ การมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านกระบวนการ PLC กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
 ศาสนา และวัฒนธรรม

๕.๓ ครูผู้สอนมีการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย

๖. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)

การจัดการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการกรุงสุโขทัย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม C.B.S SMART MODELเป็นนวัตกรรมการขับเคลื่อนการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จใน
การบูรณาการเรียนรู้อารยธรรม หน้าที่พลเมือง คุณธรรม จริยธรรม และประชาธิปไตยให้ทุกคนทราบถึง
หน้าที่ตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรมในการอยู่ร่วมกันในสังคม มีทักษะที่จำเป็น และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ผลลัพธ์ที่ได้ช่วยให้นักเรียนได้ตระหนักถึงรากเหง้าและความภาคภูมิใจในมรดกทางประวัติศาสตร์ของชาติ อีกทั้ง
ยังสามารถนำบทเรียนจากอดีตมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาประเทศในปัจจุบัน ทั้งด้านการบริหาร ความเป็นผู้นำ
และการธำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ไทย ดังนั้น การเรียนรู้เกี่ยวกับพัฒนาการกรุงสุโขทัยจึงมีความจำเป็น
เพื่อสร้างความเข้าใจในประวัติศาสตร์ไทยอย่างลึกซึ้ง และปลูกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์มรดกของชาติให้คงอยู่
ต่อไปอย่างยั่งยืน

๗. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

๗.๑ การเผยแพร่

<http://www.bangsaray.ac.th>

๗.๒ การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

-

๘. ข้อเสนอแนะ

นวัตกรรม "CBS SMART Model" ขับเคลื่อนการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง คุณธรรม
 จริยธรรมและประชาธิปไตย เป็นนวัตกรรมที่ควรส่งเสริมให้มีการต่อยอด นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการ
การเรียนการสอนในทุกรายวิชา

บรรณานุกรม

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.). (2561).หนังสือเรียนวิชาพื้นฐานประวัติศาสตร์. กรุงเทพฯ: บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด.

ภาคผนวก

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ อาณาจักรสุโขทัย เรื่อง พัฒนาการกรุงสุโขทัย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส ๒๑๑๐๒ เวลา ๑ ชั่วโมง ภาคเรียนที่ ๑/๒๕๖๘
 วันที่ ๒๕ เดือนมิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๘ ครูผู้สอน นางกนกวรรณ สมพมิตร

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและ
 อารมณ์ความเป็นไทย

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

-

ตัวชี้วัดปลายทาง

ส ๔.๓ ม.๑/๒ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความหมายและวิเคราะห์ความสำคัญของพัฒนาการกรุงสุโขทัยได้ (K)
๒. วิเคราะห์เกี่ยวกับการพัฒนาการกรุงสุโขทัยได้ (P)
๓. สนใจศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัยศึกษาการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย (A)

๓. สาระสำคัญ

ราชวงศ์พระร่วงสามารถปกครองสุโขทัยให้เป็นรัฐที่มีความเจริญรุ่งเรือง และเติบโตอย่างมั่นคง
 ความแข็งแกร่งนี้มีปัจจัยสำคัญ คือ พระปรีชาสามารถในการปกครองของกษัตริย์และพระราชวงศ์
 รวมถึงความร่วมมือของประชาชนในปกครอง โดยปัจจัยเหล่านี้ยังส่งผลต่อการขยายขอบเขตของ
 อาณาจักรสุโขทัยในแต่ละยุคสมัย

๔. สาระการเรียนรู้

พัฒนาการกรุงสุโขทัย

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. รักความเป็นไทย

๗. การจัดกระบวนการเรียนรู้

จัดกระบวนการเรียนการสอนด้วยนวัตกรรม "CBS SMART Model" ขับเคลื่อนการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง คุณธรรม จริยธรรมและประชาธิปไตย

ขั้นตอนที่ ๑ (P : Plan) วางแผน

๑. นักเรียนสังเกตภาพพระบรมราชานุสาวรีย์ของพระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัย จากนั้นร่วมกันสนทนา โดยมีประเด็นคำถามชวนคิด ดังนี้

- พระบรมราชานุสาวรีย์ในภาพคือพระมหากษัตริย์องค์ใด

(พ่อขุนผาเมือง-พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)

- มีความสำคัญต่ออาณาจักรสุโขทัยอย่างไร

(ตัวอย่างคำตอบ ทรงเป็นนักรบที่มีความสามารถ เนื่องจากทำสงครามและขยายอาณาเขตของสุโขทัยตลอดรัชกาล)

๒. นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย โดยใช้คำถาม ดังนี้

- เพราะเหตุใดอาณาจักรสุโขทัยจึงมีความเข้มแข็ง

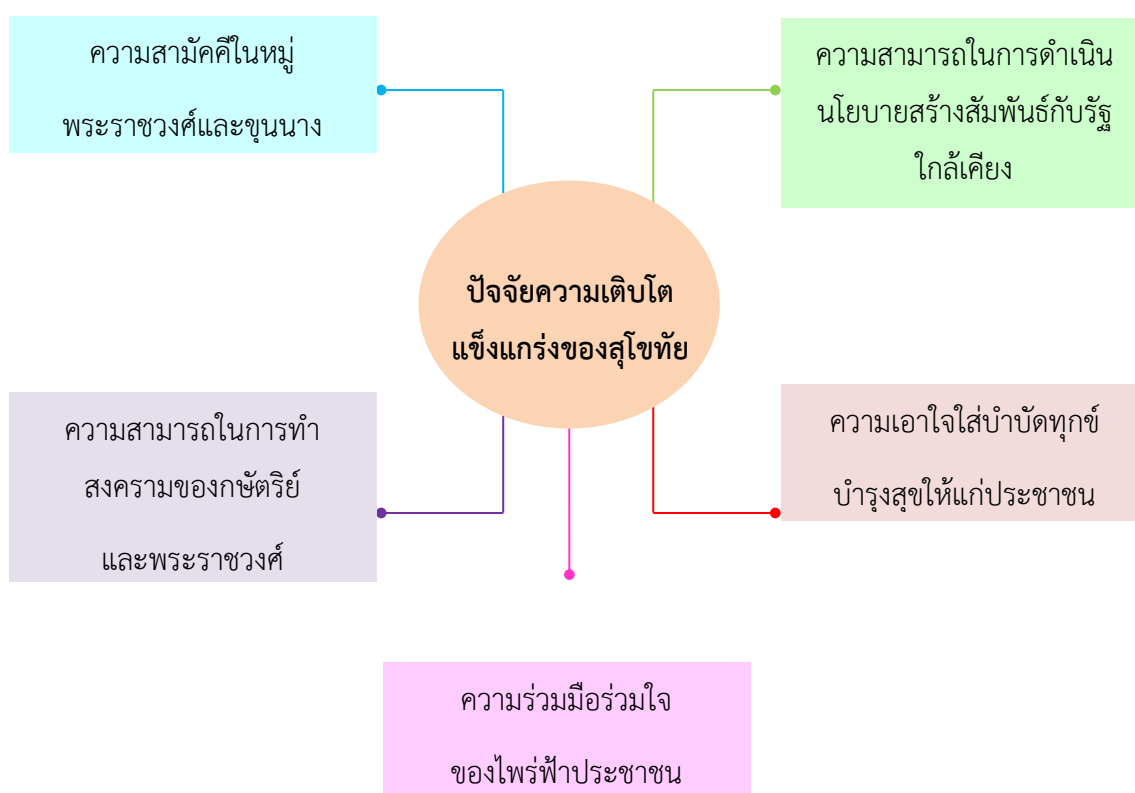
(ตัวอย่างคำตอบ ความสามารถของพระมหากษัตริย์และความสามัคคีของประชาชน)

- อาณาจักรสุโขทัยในรัชสมัยใดมีอำนาจเข้มแข็งอย่างสูงสุด และมีอาณาเขตครอบคลุมไปถึงที่ใดบ้าง

(ตัวอย่างคำตอบ สมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช สามารถขยายไปไกลถึงเมืองเวียงจันทน์)

ขั้นตอนที่ ๒ (D: Do) ลงมือปฏิบัติตามแผน

๓. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยความเติบโตแข็งแกร่งของสุโขทัย แล้วสรุปความรู้เป็นแผนภาพความคิด ดังตัวอย่าง

กิจกรรมนี้สร้างเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๔. นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับขอบเขตของอาณาจักรสุโขทัย แล้วสรุปความรู้เป็นแผนภาพความคิด

ดังตัวอย่าง

กิจกรรมนี้สอดคล้องกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ในขั้นที่ 3 การวิเคราะห์/ตีความ/ประเมินหลักฐาน

๕. นักเรียนคิดประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าเกี่ยวกับการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย แล้วสรุปเป็นความคิดรวบยอดว่าเกิดการสร้างวัฒนธรรมและประเพณีในด้านต่าง ๆ ที่กลายเป็นรากฐานของวัฒนธรรมและประเพณีในปัจจุบัน

๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงาน เรื่อง พัฒนาการกรุงสุโขทัย

ขั้นตอนที่ ๓ (C: Check) ประเมินตรวจสอบ

๖. ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอใบงาน เรื่อง พัฒนาการกรุงสุโขทัยให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

๗. นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียนรู้ ในประเด็นต่อไปนี้

- สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ในวันนี้คืออะไร
- นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมในกลุ่มมากน้อยเพียงใด
- เพื่อนนักเรียนในกลุ่มมีส่วนร่วมกิจกรรมในกลุ่มมากน้อยเพียงใด
- นักเรียนพึงพอใจกับการเรียนรู้ในวันนี้หรือไม่ เพียงใด
- นักเรียนจะนำความรู้ที่ได้นี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัว และสังคมทั่วไป

ขั้นตอนที่ ๔ (A : Act) ปรับปรุงการดำเนินการ

นักเรียนและครูร่วมกันแลกเปลี่ยนตรวจสอบขั้นตอนการทำงานทุกขั้นตอนว่าจะเพิ่มคุณค่าไปสู่สังคมเกิดประโยชน์ต่อสังคมให้มากขึ้นกว่าเดิมในขั้นตอนใดบ้าง สำหรับการทำงานในครั้งต่อไป

๘. สื่อแหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ของสถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)

๑๐. ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. ใบงาน เรื่อง พัฒนาการกรุงสุโขทัย

๑๑. การวัดและการประเมินผล

จุดประสงค์	เครื่องมือ	วิธีการ	เกณฑ์
ด้านความรู้ความเข้าใจ (K) อธิบายความหมายและวิเคราะห์ ความสำคัญของพัฒนาการกรุงสุโขทัยได้	แบบสังเกตพฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์เกี่ยวกับการพัฒนาการกรุงสุโขทัย ได้	ใบงาน เรื่อง พัฒนา กรุงสุโขทัย	ตรวจผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ เจตคติค่านิยม (A) สนใจศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัยศึกษาการ สถาปนาอาณาจักรสุโขทัย	แบบสังเกตพฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ระดับ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะของผู้เรียน ๑. ความสามารถในการสื่อสาร ๒. ความสามารถในการคิด ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	แบบประเมินสมรรถนะ สำคัญของผู้เรียน	สังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ระดับ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. รักความเป็นไทย	แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	สังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ระดับ ๒ ขึ้นไป

บันทึกหลังจัดการเรียนรู้

จุดประสงค์ข้อที่ ๑. ยักเรียนอธิบายความหมายและวิเคราะห์ความสำคัญของพัฒนาการกรุงสุโขทัยได้
ระดับดีมากจำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

จุดประสงค์ข้อที่ ๒. นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับการพัฒนาการกรุงสุโขทัยได้ระดับดีมากจำนวน ๒๕ คน
คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

จุดประสงค์ข้อที่ ๓ นักเรียนมีสนใจศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัยศึกษาการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย
ในระดับดีขึ้นไปจำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน นักเรียน จำนวน ๒๕ คน มีความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด
ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ในระดับดีมาก จำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ปัญหา/อุปสรรค

เนื่องจากการศึกษาประวัติศาสตร์เรื่องพัฒนากรุงสุโขทัยมีเหตุการณ์สำคัญค่อนข้างเยอะทำให้นักเรียน
ยังไม่สามารถจดจำเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

แนวทางแก้ไข

ครูผู้สอนและเพื่อนช่วยเหลือในการอธิบายเพิ่มเติม

ลงชื่อ

นันทิยา

(นางกนกวรรณ สมพมิตร)

ครูผู้สอน

ความคิดเห็นผู้อำนวยการโรงเรียน

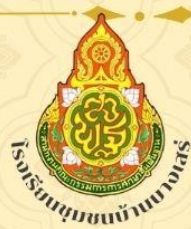
เป็นห่วงนักเรียนที่สอบได้ ๑๐๐% ในวิชาเรียน มีจุดมุ่งหมายให้ นักเรียน
ทุกคน

ลงชื่อ

นันทิยา

(นางนันทิยา ประดับพร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านบางเสา

โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ